

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 79g/2016

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul
300 alin. (4) al Codului de procedură penală al Republicii Moldova
(*competența teritorială a judecătorului de instrucție*)

CHIȘINĂU

8 iulie 2016

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Victor POPA, *judecători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 29 iunie 2016,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 8 iulie 2016 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a sintagmei „*la locul efectuării urmăririi penale sau a măsurii speciale de investigații*” din articolul 300 alin. (4) al Codului de procedură penală, ridicată de avocatul Artur Lungu în dosarul nr.14-ij-14-7672-23062016, aflat pe rolul Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 29 iunie 2016 de către judecătorul Victor Rațoi, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 21 iunie 2016, M.B. a fost reținut de către ofițerii de urmărire penală ai Centrului Național Anticorupție, fiind bănuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 42 alin. (5) și art. 324 alin. (3) lit. b) din Codul penal.

4. Ulterior, procurorul A.B. din cadrul Procuraturii Anticorupție a depus la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, un demers privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv pentru 30 de zile în privința lui M.B.

5. În cadrul ședinței de judecată din 25 iunie 2016 privind examinarea demersului procurorului de aplicare a măsurii preventive, avocatul Igor Chiriac a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „*la locul efectuării urmăririi penale sau a măsurii speciale de*

investigații” din articolul 300 alin. (4) al Codului de procedură penală, invocând încălcarea articolelor 1, 4, 8, 16 alin. (1), 20 alin. (1), 23, 25 alin.(2) din Constituție.

6. Prin încheierea din aceeași dată, instanța a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării în adresa Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr.78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

8. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în M. O., 2013, nr.248-251, art. 699) sunt următoarele:

Articolul 300 Sfera controlului judiciar

„(1) Judecătorul de instrucție examinează demersurile procurorului privind autorizarea efectuării acțiunilor de urmărire penală, măsurilor speciale de investigații și de aplicare a măsurilor procesuale de constrângere care limitează drepturile și libertățile constituționale ale persoanei.

[...]

(4) Demersurile și plângerile înaintate conform prevederilor alin.(1)-(3¹) se examinează de către judecătorul de instrucție **la locul efectuării urmăririi penale sau a măsurii speciale de investigații.**”

9. Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, amendată prin protocoalele adiționale (încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XIII din 24 iulie 1997) sunt următoarele:

Articolul 5

Dreptul la libertate și la siguranță

„1. Orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția următoarelor cazuri și potrivit căilor legale:

[...]

c) dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănui că a săvârșit o infracțiune sau când există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârșască o infracțiune sau să fugă după săvârșirea acesteia;

[...]

3. Orice persoană arestată sau deținută, în condițiile prevăzute de paragraful 1 lit.c) din prezentul articol, trebuie adusă de îndată înaintea unui judecător sau a altui magistrat împuternicit prin lege cu exercitarea atribuțiilor judiciare și are dreptul de a fi judecată într-un termen rezonabil sau eliberată în cursul procedurii. Punerea în libertate poate fi subordonată unei garanții care să asigure prezentarea persoanei în cauză la audiere.

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia pretinde că dispozițiile art. 300 alin. (4) din Codul de procedură penală nu stabilesc suficient de clar competența teritorială a instanței de judecată de a examina demersul procurorului privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest.

11. În viziunea autorului excepției, prevederile contestate încălcă articolele 1, 4, 8, 16 alin. (1), 20 alin (1), 23, 25 alin. (2) din Constituție, precum și articolele 5 § 1 lit. c) și § 3 și 6 § 1 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Codului de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de către avocatul Igor Chiriac în dosarul nr.14-ij-14-7672-23062016, aflat pe rolul Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

15. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin.(1) lit.g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de pertinenta prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

16. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie sintagma „*la locul efectuării urmăririi penale sau a măsurii speciale de investigații*” din articolul 300 alin. (4) al Codului de procedură penală.

17. Astfel, Curtea observă că articolul 300 alin. (1) din Codul de procedură penală reglementează competența judecătorului de instrucție de a examina demersurile procurorului privind autorizarea efectuării acțiunilor de urmărire penală, măsurilor speciale de investigații și de aplicare a măsurilor procesuale de constrângere, care limitează drepturile și libertățile constituționale ale persoanei, iar alineatul (4) din același articol stabilește că demersurile înaintate conform prevederilor alin. (1)-(3¹) se examinează de către judecătorul de instrucție la locul efectuării urmăririi penale sau a măsurii speciale de investigații.

18. Din conținutul sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că autorul, criticând dispozițiile menționate, a invocat prevederile articolelor 1, 4, 8, 16 alin. (1), 20 alin. (1), 23, 25 alin.(2) din Constituție, fără a indica legătura de cauzalitate directă între acestea și prevederile contestate.

19. Curtea reține că autorul excepției doar a menționat că dispozițiile contestate nu sunt suficient de clare și nu satisfac exigența previzibilității prevederilor legale.

20. În acest sens, atât Curtea Constituțională, cât și Curtea Europeană a Drepturilor Omului au statuat, de principiu, că orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o

măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr.17 din 19 mai 2016, hotărârile Curții Europene în cauzele *Rotaru c. României* și *Sunday Times c. Regatului Unit*).

21. Așadar, Curtea relevă că dispozițiile art. 52 alin. (1) pct. 2) și 3) din Codul de procedură penală, stabilesc competența procurorului de a exercita nemijlocit sau de a conduce personal urmărirea penală.

22. Totodată, Curtea menționează că, potrivit art. 52 alin. (1) pct. 16) din Codul de procedură penală, **în cadrul urmării penale, procurorul, în limita competenței sale materiale și teritoriale, adresează în instanța de judecată demersuri pentru obținerea autorizării arestării și prelungirii acesteia, liberării provizorii a persoanei reținute sau arestate, reținerii, cercetării, predării, percheziționării sau ridicării trimiterilor poștale, interceptării comunicărilor, suspendării provizorii a învinutului din funcție, urmării fizice și prin mijloace electronice a persoanei, exhumării cadavrului, controlului video și audio al încăperii, instalării în încăpere a mijloacelor tehnice de înregistrare audio și video, controlării comunicărilor cu caracter informativ adresate bănuitului, internării persoanei în instituție medicală pentru efectuarea expertizei și a altor acțiuni pentru care se cere autorizarea judecătorului de instrucție.**

23. Astfel, Curtea reține că înaintarea demersurilor către judecătorul de instrucție privind autorizarea efectuării acțiunilor de urmărire penală, măsurilor speciale de investigații și de aplicare a măsurilor procesuale de constrângere **ține de competența exclusivă a procurorului.**

24. Din normele enunțate *supra*, Curtea reține că examinarea demersurilor de către judecătorul de instrucție la locul efectuării urmării penale sau a măsurii speciale de investigații în temeiul art. 300 alin. (4) din Codul de procedură penală **este strâns legată de competența teritorială a procurorului care exercită nemijlocit sau conduce personal urmărirea penală.** Or, norma contestată, stabilind competența teritorială a judecătorului de instrucție la efectuarea controlului judiciar, se raportează la locul efectuării urmării penale, în sensul jurisdicției teritoriale a procuraturii.

25. Prin urmare, Curtea reține că prevederile contestate urmează a fi aplicate și interpretate în contextul ansamblului normelor procesual-penale.

26. Cu referire la invocarea art. 1, 4 și 8 din Constituție, Curtea reține că aceste norme constituționale comportă un caracter generic, constituie imperative de ordin general-obligatoriu, stau la baza oricăror reglementări și nu pot constitui repere individuale și separate.

27. Totodată, norma constituțională cuprinsă la art. 16 nu are o semnificație autonomă și urmează a fi aplicată în combinație cu normele constituționale care garantează un drept fundamental.

28. În ceea ce privește pretinsa încălcare a art. 20 și 25 din Constituție, Curtea constată lipsa argumentelor pertinente și concludente prin care autorul excepției ar demonstra în ce măsură prevederile legale contestate încalcă normele constituționale invocate.

29. În lumina celor expuse, Curtea menționează că sesizarea este nefondată și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și al pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei „*la locul efectuării urmăririi penale sau a măsurii speciale de investigații*” din articolul 300 alineatul (4) al Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003, ridicată de avocatul Igor Chiriac în dosarul nr.14-ij-14-7672-23062016, aflat pe rol la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

Chișinău, 8 iulie 2016
DCC nr.45
Dosarul nr. 79g/2016